

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 48. Zettortdeenâ 30tâ November 1850.

• D u l l a i s .

(Stattes Nr. 40.)

È gaddijahs atkal muhsu eerafchufohgim kahds lungs ar brilli us azzim un graham-tahm padusse. „Kungs, juhs esseet mahzichts wihrs, es juhsu kahrtu gohdaju, bet wehl wairak es juhs apbrihnoschu, ja juhs mannim us trim jautaschanahm atbildefeet.“ Tâ us-runnaja tas pasauls-pahrlabbotais winnu mahzito. Kahrigs dsirdeht, fo schis tad gan jautahs, fazzija tas mahzitaais lungs: „Un tahs buhtu?“ — „Tahs trihs jautaschanas irr: No kurrenes meh's effam, us kurrenes meh's eetam un kapehz meh's effam pasaulê nahkufchi?“ — „Es warru jums fazzicht, tahs irr mihtlas, fo usminneht ne stahw muhsu sinna'schanâ. Zaur augstahm mahzibahm jeb gudribahm gan warretu jums kahdu wahrdu atbildeht un jums to iststahsticht, bet juhs nemahziti to jaw ne faprattiseet.“ — „Ha! ha! ha! Leezeet juhsu augsto gudribu pee mallas. Tas juhsu nesinna'schanu ne aplahj. Sakkeet labbaki es ne sinnu un tas jums buhtu wairak gohds, ne ka juhs zaur to gribbeet aishildinatees, ka es bes leelas mahzibas juhsu wallogu ne faprattischoht. Man rahdahs, augsti mahzitee, ka jums par wissam ta sinna'schana truhlt, kas wissu sinna'schanu keh-ninene un wissas gudribas awohts irr; un kas tahs keh-ninenes karrogam weenreis padewees, tas ne muhscham wairs ne schaubahs. Tadeht usklaufeetees, es jums gribbu bes kahdas augstas mahzibas atbildeht: Redseet tur pee deb-bes tohs tumfchus mahkonus, no kurrenes tee gan nahk? Utbilde: No sawa mahtes klehpja, no tahs besgalligas juhra's, kas katru azzumirkli sawus mihtlus behrnu's, tohs mahkonus

us semmehm isfuhta. Un kapehz irr winni? un us fo winni irr? Utbilde: Kapehz un us to, ka winni ar sawahm affarahm to iskaltufschu un istwihkufschu semmi atspirdsinatu! Un us kurrenes winni eet? — Kad tee affarâs no deb-bes augstumeem sawu swehtibu semmei nesdami isdallahs, sawas affinis un dsihwibu nodoh-dami, un no teem semmes kambareem par tfschurkstedameem ihkustineem (awoteem) iszel-lahs, papreeksch par burbuledamu strautinu, tad par krahldamu straumi us preekschu steidsahs — falki mihtais augstimahzitaais lungs, us kurren eet tee mahloni? No kurrenes winni irr nahkufchi; mahtes klehpi, plattâ juhra, kas ar isplehstahm rohlahm winnus gaid at-paklat. To sawzam meh's: zilweki mirst. Ha! ha! ha! Wesseli augsti mahzitee! Sweizina-jeet sawus tehwa-brahtus.

Tam eerafchufohgim atgaddijahs pee kahda tilta nonahkt, tur dauds tauschu un wisswairak seewischli bij sapulzinajufchees, ne ka tur kas buhtu bijis jauns stattams, bet tas tilts bija uswillts, par to laiku, kamehr laiwina gabje zaur to starpu zauri. Muhsu Sabijus garaâ aishgrabhts par schahdu isdewigu laimi, til dauds laudis kohpâ usgahjis, pahrsfattija tohs ar deggoschahm azzim. Bet winnam rahdijahs, ka ne weens par wissam no teem seewischkeem winnu ne gribbeja usluhkoht, tadeht ka winsch gauscham weenteefigi bija apgehrbees. Winsch eesahka scheitan tâ runnaht: „Deews gudri irr darrijis, ka winsch pee zilweka raddichanas naw arri tahm auzim wahku raddijis, fo zilweks warretu pehz patikschanas aiseftg un atseftg, tâ ka azzi, bet ka ta aufs katru stannu ta zilweka dwehfelê wedd eekschâ, jo zittadi taggad gan knappi kahds scheitan gadditohs, kas mannu balfi dsirdetu. Bet nu

ne palihds ne kas, mannas dahmes (seewischki), jums waijaga mannim usklaufitees! — Es gribbu jums stabstiht, ka juhs tohs brangafos wihrus dabbuseet, ka ihfa laikâ bruhfgani pee juhfu durrim klaufsinahs. To gribbu jums rahdiht, bet ne turreet par neekem, ja mans padohms naw wiffai skunfigi isdohmahs. Na — woi tu nu redsi, zil kahrigi tahs galwinas taggad apgreeschahs, bet naw mannim laikâ tils jaw irr eefschâ. Za klaufetees mannu padohmu! Es dohmaju, juhs taptu dauds wairaf mihletas, ja juhs sewis ne istaifitohs par lellehm, kas preefsch azzim jauki isstattahs, bet eefschâ dauds nejaukumu. Za juhs dabbas weenteesibâ un beswainibâ turretohs, tad katrs deewabihjigs jauneklîs ar jo leelaku preeku un mihlestibu juhs usluhlotu!" Tils bija pa tam eeliks, un tahs skaitas dahmes nosmeedamahs par to nedsirdetu padohmu aisgahje katrs sawu zeku.

Eê gahja pahris studentu tam gohda padohma-dewejam garram, tohs winsch usrunnaja ta: „Pagaideet kungi! Juhs eeffect studentes. Jums peenahlahs gohds. Effect til labbi, fakkeet mannim, kas juhs deenâs gribbeet palikt?" — „Juristi jeb teefas-kungi," tee atbildeja. — „Augstizeenijamee! To irr wehl leels truhkums. Arri wehl ruhmes irr deesgan preefsch bilschu-stabbeem, fo tahdeem kad nomist par peeminku uszell, un juhs arridsanjauki us tahdu marmora, jeb arri warra-stabbu isstattitohs. Bet woi juhs arri sinneet, ka jums pasaulê ja-eefahl, lai juhs tahdus gohdstabbus warreet nopelniht. Woi warreet usminneht?" — „Sakkeet, mehs wehlamees no jums dsirdeht." — „Gribbu arri teikt! Redseet to tiltu. Winsch saweeno scho kraftu ar winnu kraftu. Tahdu tiltu irr dauds; bet wehl dauds wairaf irr to tiltu, kas no taifnibas us ne-taifnibu wedd. Tohs tiltus buhs jums nopleshst jeb no-ahrdiht, lai tas nelabbums weenreis nobeidsahs, un lai balts paleel balts un mels paleel mels. Woi juhs saprohheet manni? Jums buhs to taifnibu atsegt, ka katrs warr skaidri eefstattiht un noswehrt, ka waijaga un

ka ne waijaga buht. Sinnams, tas irr daschreis gruhti; bet labbam gribbetajam irr dauds kas eefpehjams!" — „Labbi, draugs, mehs gribbam tawu padohmu peenemt, bet tewim dohdam to padohmu, ka tewim ja-eet pee daktera. Ar Deewu!" Ar teem wahrdeem nogreeshahs tee gar eelas stuhri prohjam. Nu tam bija laikâ ar sewim isrunnatees.

Ko? Man waijagoht pee daktera eet? Kalabb? Woi tad ne esmu weffels? Uha! Taggad eegahdajohs: Juhs dohmajeet, lai es dakterim arri ar pateefibu islihdsoht? Tas warr notikt! — Kad es tohs zilwekus sawâ preefschâ ta redsu tekkam un mudsam, tad ne sinnu woi noraudatees jeb pasmeetees! Starp simteem tu jaw ne redsefi weenu laipnigu. Til dauds nemeeribas un firds-behdas, raises un ruhpefchanahs lassu us winnu waigeem. Naisd un nenoweheleschana nomaita to jauku waigafarkanumu til dauds tuhkstoscheem zilwekeem, un padarr daudseem jaw jaunumâ firmus matius. Rabbaga lautini, zil laimigi juhs warretu buht, un zil nelaimigi juhs eeffect!

(Turplikkam beigums.)

• Swehtdeenâs darbi.

Labs gohdigs tehwa behrns bija pee meiftera eedohts, lai dreimanna animatu mahzahs. Meisters, mantas kahrigs buhdams, likke tam ir swehtdeen pehz pufsdeenâs strahdaht. Un behrns ne warredams meifteram prettineeks buht, arri strahdaja; bet arween strahdadams to dseefmu: „Tohs desmits bauflus, fo mums Deews zaur Mohsu dewis, mahzamees," fo tas bija flohlâ mahziies, dseedaja. Meifteris fo daschu reis gan dsirdeja, tak ne ka ne fazzija; bet weenreis tak sehnu, kad tas strahdadams dseedaja, jautaja: „Kâ tas nahlahs Frizzi, ka tu arween to dseefmu ween dseedi? Woi tu tad zittas dseefmas ne buht ne mahli dseedah?" — Sehns: Es mahku gan ir tahs wiffu gruhtakas meldinas dsee-

daht; bet es labpraht to dseefmu talabbad
dseedu, ka tai 4tâ pantinâ tâ stahw:

Tew swehtih buhs to swehtu deen',
Un Deewa darbu strahdaht ween,
Râ basnijâ, tâ mahjâs arr';
Ka Deews eeffsch tewim dsihwoht warr'.
Kungs effi schehlig!

un redseet man tē jastrahda. Meisteris to is-
dsirdis, palikke itt kaunigs un ne atbildeja to
brihdi ne ka; ta! zittâ swehtdeenâ wairs ne
likke wiss strahdaht. — Darri ir tu, mihtais
lassitajs, famos laizigus darbus tais feschâs
darba-deenâs, un kalpo tawam Kungam tai
septitâ deenâ ar wissu firdi un prahtu, tad
Deews ir tawu rohkas-darbu swehtih's zittâs
deenâs; jo apdohma tik labbi, woi tas buhtu
pareisi, kad tu pafaules-mantas ween gribbetu
krahtees, kas ta! wissas schinni pafaulē pa-
leek, — un debbes-mantas, kas tew ta! preefsch
ta taisna fohga-krehsla pawaddih's, atkal ne
buht ne?!

E. F. C.

Brihnischkiga dsihwibas isglahbschana.

Tanni 13tâ September f. g. notikke Schwei-
zeru semmē Genfes pilfatâ schis brihnischkigs
notikkums: „Tam durwju-sargam kahdanamma
waijadseja daschadas masas leetas, kas septitâ
tahschâ pajumta-kambari bij paglabbatas;
winsch suhtija sawu 13 gaddu wezzu meitinu
tahs noneft. Ta meitene eedama wedde sawu
pufs trescha gadda wezzu brahliti lihds; ka-
mehr schi tahs leetas mekleja kahpe sehns pee
lohga un galwu par lohgu isbahsis un semmē
skattidamees par nelaimi pahrswarru dabbujis
iskritte par lohgu us to gan drihs stahwu
juntu, un no ta ar johni semmē rittinajahs.
Kas nu ne buhtu dohmajis, ka tas nelaimi-
gais no septita tahscha us ar almineem brug-
getu eelu krisdams ne buhtu druppahs sadau-
sijees? Bet tâ ne bija wiss! Tanni paschâ
azzumirkli brauze kutscheers rikschem garram,
kam us masu brihtinu waijadseja sirgus aptur-

reht, kad weena augsta gaspascha schkehrsam
par eelu gahje. Par to starpu kriht sehns no
gaifa kutscheerim us plezzeem un noslihd gar
karrihti sirgeem us mugguru, un tad teem ap-
palsch kahjahm, kad tee wehl itt meerigi stah-
weja. Weens garram-gahje's to behrnu eerau-
dsijis israhwe to ahtri. Bet zil leels bij tas
brihnums wisseem, kad tas behrens ittin mun-
dris ar tik bischi raudadamu balsi teize, us
galwu rahdidams: fahp! fahp! — Tē nu warr
dohmaht to leelu preeku tahs mahtes, kad ta
sawu mihtu behrnu tâ brihnischkigi no nahwes
isglahbtu redseja.

u.

Swehreschana.

Swehrecht gan nu sinnams irr jastwehr, kad
zittadi ne warr sawu newainibu jeb taisnibu
apstiprinahht — jeb atkal walidiba to pawehl,
bet tad lai ikweenam ta taisna un pateefa
swehreschana tik peemihl un ta tik isdarrita
tohp. Wissas tautas, ir tahs wissu tum-
schahs, turr swehreschana par itt swehtu is-
darrischana, un tas irr tâ labbi; bet ta! wehl
irr muhsu gudrâs un mahzitâs semmēs roh-
nahs, kas wehl wolti jeb netaisni swehre, sawu
Kungu un Tchwu — to wiss sinnataju,
swehtu, taisnu Deewu par leezineeku
tahs taisnibas un atreebeju tahs netaisnibas
peesaukdami. Neganti tas irr, kad zilweks,
warr buht par masu pafaules labbumu, par
nihzigu mantas gabbalu sawu muhschigu dsih-
woschana, sawu dahrgako mantu, to dwehse-
les meeru, to sinnedu firdi, pahrdohd. — Ak!
negants grehtu mellums, ko ne muhschu wairs
baltu ne warr dabbuht! — Tahs, kas ne-
taisni swehre, ne peekrahpi teesu un sawu pret-
tineeku, bet tik sewi paschu ween. Ak kaut to
kattris netaisnis swehretajs preefsch laika ap-
dohmatu, ka tas taisnais Deews, kas
katram atmakahs pehz saweem darbeem, un
tas swehtais Deews, kam besdeewiba un
grehtu ne patihl, nahks kahdu reis fohdiht tohs
dsihwus un mirruschus, un ka tee Deewa smeht-

jeji un mehditaji Deewa preefchâ ne pastah-wehs, bet isputtehs kâ pellawas wehjà. — Kahdu nemeeru tahds netaifnis swehretajs jaw fcheit pasaulê bauda, israhda tee appafcheji wahrdi, kas irr atradduschees kahdâ zilweka grahmata, kas arri netaifni swehrejis — un kurreus winsch preefch sawas nahwes, sawu leelu grehku atsihdams, irr usrakstijis. See Latwisli pahrtulkoti tâ stann:

Uf wai! Uf wai! es muhscham pasubdis,
Man sudduse irr Deewa schelastib',
Es esnu — wai! — ne t a i f n i swehrejis,
Es bihsstohs Deewa taisnu atreebib'.

Uf! kout ne muhscham buhtu peedsimnis,
Man bailes speesch; nu jabihstahs ta nahw',
Uf wai! es dsilki grehkd's eegrimmis.
Man g r y h t a nahwe taggad preefchâ stahw'!

G. F. S.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 2c. 2c. 2c., Kurfites Krohna pagasta teefa zur scho sinnamu darra, ka tas Kurfites Nellsauku-mahju waldneck's Jannis Eglen irr nomirris, un talabb usaizina wiffus, kam pee ta nelaika kahdas prassichanas, jeb kas winnam ko parrada, pee saubeschanas sawas teefas un pee dubbultas maksas, libds 4tam Janwar 1851 pee schihs pagasta teefas peeteiftees un sagaidiht ko teefa spreedih's, ar to pamahzischannu, ka tohs, kas ne peeteiftees, wehlfak wairs ne klausih's. To buhs wehlâ litt! Kurfitê, tai 9tâ November 1850. 2

(L. S.) +++ Peeschdetajs Jahnis Lewig.
(Nr. 975.) F. Freiberg, teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 2c. 2c. 2c., Kurfites Krohna pagasta teefa zur scho sinnomu darra, ka tas libdschinnig's Wezz-Ewabredes Putterdauku-mahju sainneek's Jannis Deutschmann irr nomirris, un talabb usaizina wiffus, kam pee ta nelaika kahdas prassichanas, jeb kas winnam ko parrada, pee saubeschanas sawas teefas un pee dubbultas maksas, libds

4tam Janwar 1851 pee schihs pagasta teefas peeteiftees un sagaidiht, ko teefa spreedih's, ar to pamahzischannu, ka tohs, kas ne peeteiftees, wehlfak wairs ne klausih's. To buhs wehrâ litt! Kurfitê, tai 9tâ November 1850. 2

(L. S.) +++ Peeschdetajs Jahnis Lewig.
(Nr. 976.) F. Freiberg, teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu walsis 2c. 2c. 2c., tohp no Brufnes pagasta teefas wiffi tee, kam kohdas taisnas prassichanas pee ta 1843schâ gaddâ nomirruscha sainneeka Krist Geschinskly no Gesche-mahjahm, usaizinati, libds 10tu Janwar 1851 pee schihs teefas peeteiftees, jo wehlfak neweenu wairs ne klausih's. Brufnes pagasta teefa, tai 10tâ November 1850. 2

(Nr. 155.) Teefas wahrda:
Pagasta teefas ffrihweris W. Schring.

Dhtrâ terminâ zeffortdeen tai 18tâ Janwar 1851mâ gaddâ tiks pee Krohna Leelas-Seffawas pagasta teefas parradu dehl tas zittkahrtig's Johstanes Tschakstuwiltschnu mahju sainneek's Schleitera Gedbert's wairak-schlitajam par kalpu isdohts. Masâ Seffawâ, tai 18tâ November 1850. 2

(L. S.) Teefas wahrda:
(Nr. 1776.) Allunan, teefas ffrihweris.

Wiffi parradu deweji ta ne fenn nomirruscha, pee Palzgrahwes peerakfita dischlara un stellmakera Johann Hoffmann tohp usaizinati, ar sawahm prassichanahm tai 15tâ Janwar n. g., kas par to weenigu un isflehschanas terminu nolikts, pee schihs pagasta teefas peeteiftees. Bramberges pagasta teefa Reischamuischâ, tai 15tâ November 1850. 3

(Nr. 1360.) Dahw Reuzberg, peeschdetajs.
Kunsten, teefas ffrihweris.

See nohmas parradu dehl aisturreti lohpi un zittas teefas tahs zittkahrtig's Leel-Behrses mohderes Lawise Zidowig taps tai 10tâ Dezember f. g. pulstien 10rds preefch pusdeenas pee schihs pagasta teefas wairak-schlitajam prett flaitamu nandu pahrdohiti. Leel-Behrses pagasta teefa, tai 20tâ November 1850.

(Nr. 182.) Pagasta wezzakoj's F. Prinz.
Teefas ffrihweris Kag.

B r i e w d r i e k e b t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldischanas puffed: Senfor Gofrath J. de la Croiz.